

Huvudansökan, kandidatprogrammet i språk: spanska

Urvalsprov 24.5.2019 kl. 09.00–13.00

Skriv ditt namn och dina personuppgifter med tryckbokstäver.

Skriv ditt namn med latinska bokstäver (abcd...), inte till exempel med kyrilliska bokstäver (абвгд...).

Om du inte har en finländsk personbeteckning, skriver du istället din födelsetid.

Skriv dina personuppgifter på alla provpapper.

Efternamn	
Förnamn (alla)	
Personbeteckning	
E-postadress	
Telefon	

Kontrollera med hjälp av sidnumren att du har fått alla sidor.

Skriv din namnteckning i fältet nedan för att visa att du har kontrollerat ovan nämnda saker.

Namnteckning	
--------------	--

Om du vill att dina provsvar bedöms, lämna det nedanstående fältet tomt.

Om du inte vill att dina provsvar bedöms, skriv följande text i fältet nedan: "*Jag vill inte att mina provsvar bedöms*". I detta fall får du noll poäng i provet.

Att avstå från bedömning	
-----------------------------	--

Läs noggrant igenom alla anvisningar

- Kontrollera att ditt provkompendium utöver titelbladet och anvisningarna (sidorna 1–2) innehåller följande sidor:
 - provfrågor och svarsfält (sidorna 3–9)
 - ett konceptpapper för egna anteckningar
- Skriv dina provsvar på det språk som anges i uppgiften. Svar som har skrivits på andra språk bedöms inte.
- Skriv varje svar i frågans svarsfält. Anteckningar som skrivits utanför svarsfältet beaktas inte i bedömningen.
- Skriv dina provsvar med blyertspenna och med tydlig handstil. Otydliga anteckningar bedöms enligt det alternativet som ger minst poäng.
- Du kan planera dina svar och skriva egna anteckningar på konceptpappret. Anteckningarna på konceptpappret beaktas inte i bedömningen. Du har fått ett konceptpappersark. Du kan få mera konceptpapper av övervakaren.
- Placera ditt provmaterial så att deltagare som sitter nära dig inte kan se dina svar och anteckningar.

Poäng

Urvalsprovet poängsätts på skalan 0–100.

Del	Du kan få	Du kan bli antagen bara om du får
1	0–50 poäng	minst 20 poäng
2	0–50 poäng	minst 20 poäng
Totalt	0–100 poäng	minst 50 poäng

Dina provsvar i vissa delar av provet kan förbli utvärderade ifall du inte uppnått lägsta möjliga godkända poängantal i någon av provets delar.

När du vill lämna in ditt prov

Kom ihåg att skriva din namnteckning på provkompendiets titelblad, samt ditt namn på alla sidor där detta begärs. När du går för att lämna in provet, ta med alla dina saker från din plats. Lämna in alla papper, också konceptpappret även om du har lämnat vissa eller alla uppgifter obesvarade. Bevisa din identitet när du lämnar in provpappren. Övervakaren antecknar att du deltagit i provet samt lämnat in provpappren i deltagarlistan. Övervakaren kan ge dig ett separat intyg över att du deltagit i provet om du behöver ett sådant.

Del 1 (totalt 50 poäng)

Frågorna bygger på förhandsmaterialet för urvalsprovet.

Besvara frågorna tydligt på svenska.

Skriv ditt svar på uppgifterna 1.1 och 1.2 med språkligt korrekta hela meningar, inte punktlistor.

Uppgift 1.1 (0–6 p.)

Förklara kort vilka faktorer som ger upphov till variation inom ett språk. Ge exempel på variation som förekommer i finskan, svenska eller spanskan och som beror på olika faktorer (totalt minst två exempel).

Uppgift 1.2 (0–8 p.)

Förklara kort hur substantiven i finskan och spanskan skiljer sig från varandra i fråga om morfosyntaktiska egenskaper. Ge exempel på alla centrala skillnader. (8 p.)

Uppgift 1.3 (0–8 p.)

Dela in följande sats i morfer. Skriv orden på nytt och skilj morferna från varandra med ett snedstreck (/). Ange vad de olika affixen betyder.

Aquellos perros negros ladraban siempre.

Uppgift 1.4 (0–5 p.)

a) Stryk under substantivfrasen i följande sats (1 p.):

Luisa recibió un maravilloso regalo en su cumpleaños.

b) Vilket är huvudordet i substantivfrasen? (1 p.) _____

c) Vilken semantisk roll har Luisa i satsen? (1 p.)

Uppgift 1.5 (0–6 p.)

Stryk under bisatsen i följande meningar. Ange om det är frågan om en relativsats. Om det inte är frågan om en relativsats, ange vilken typ av bisats det är frågan om. (6 p.)

relativsats / annan bisats, vilken?

Me dijo que su mujer está de viaje. _____

El chico que vimos ayer es mi vecino. _____

La niña, cuyo padre es profesor, no sabe leer. _____

Quiero que vengas aquí mañana. _____

Ya se vendió la casa de la que te hablé. _____

Me pidió que le ayudase a limpiar la casa. _____

Uppgift 1.6 (0–5 p.)

- a) Förklara kort vad termen anaforisk referens betyder och vilken uppgift den har i texten. (2 p.)

- b) Sök och stryk under de anaforiska referenserna till referenten Tango i följande text. (3 p.)

El cantante que más admiré se llamaba “Tango”. La primera vez que lo vi, con su camisa de seda y sus pantalones de cuero, ya me quedé fascinado. Todo el mundo hablaba de él, sobre todo las chicas, que no hacían más que pasear por la calle por ver si se lo cruzaban. El solista fingía no darse cuenta de ello.

Uppgift 1.7 (0–4 p.)

- a) Är aspekten i den understrukna satsen perfektiv eller imperfektiv? Motivera ditt svar kort. (2 p.)

Le estaba dando el regalo cuando todos empezaron a cantar.

- b) Vilken valens har verbet 'dar' i föregående sats? Motivera ditt svar kort. (2 p.)

Uppgift 1.8 (0–3 p.)

Är det frågan om ett paradigm i följande exempel? Motivera ditt svar kort. (3 p.)

pan, panadero, panadería, panera, panecillo, panificar, empanar, empanada

Uppgift 1.9 (0–5 p.)

- a) Namnge de grundläggande talakterna och ge ett exempel på spanska för var och en. (3 p.)

- b) Förklara kort vad som avses med en indirekt talakt och ge ett exempel på finska, svenska eller spanska. (2 p.)

Del 2 (totalt 50 poäng)

Översätt följande meningar från svenska till spanska. För varje fel avdras 0,25–2 poäng från det totala poängtalet (50 poäng). Vid bedömnningen fästs större vikt vid grammatiken än vid ordförrådet. För en mening som lämnats oöversatt avdras 10 poäng. Den minsta poängen man kan få på uppgiften är 0.

1. Om jag ändå vore rik! Om jag hade mycket pengar, skulle jag donera allt till naturvård.

2. Stig upp, klä på dig och gå ut! De andra väntar redan på dig. Skynda dig, så att de inte blir arga på dig.

3. Jag var på resa när jag fick veta att min mormor hade dött. Jag blev mycket ledsen, för jag älskade henne mycket.

4. Jag är sextio år gammal och gift med en man som är tio år yngre än jag. Vi har varit gifta femton år.

5. Jag tycker om dig för att du är charmig och godhjärtad. Och dessutom tycker du om min hund Lola, vilket är viktigt för mig. Jag tycker inte om människor som inte tycker om djur.

6. I går hittade Lola ett ben i trädgården, men jag tog det av henne.

7. Jag har aldrig ångrat att jag blev lärare. Jag undervisar spanska i en gammal vacker skola, som restaurerades i fjol.

8. Juan var snygg på festen i går, jag märkte att han hade varit hos frisören. Han presenterade mig för sina vänner, av vilka jag kände bara en.

Förhandsmaterial för urvalsprovet 2019:

Ojutkangas, Krista & Larjavaara, Meri & Miestamo, Matti & Ylikoski, Jussi: Johdatus kielitieteeseen. Sanoma Pro Oy, 2016. Myös aiemmat painokset kelpaavat.

Lue kirjasta osan II (Mitä kielessä on?) johdanto sekä luvut 6 (Muotokeinot), 7 (Kielten ilmaisemat merkitykset) ja 9 (Kieli ja yhteisö).

Espanjan valintakokeen mallivastaukset 2019

OSA 1 (0–50 p.)

1.1

Variaation eli kielen vaihtelun voi jakaa kahteen päättyyppiin:

- a) alueellinen ja sosiaalinen vaihtelu: puhujat ja puhujaryhmät käyttävät kieltä keskenään eri tavoin (1 p.)
- b) tilanteinen vaihtelu: kielenkäyttäjät käyttävät kieltä eri tavoin eri tilanteissa. (1 p.)

Lisäksi kieltä käytetään eri aikoina eri tavalla. (0,5 p.)

Alueellista variaatiota eli murteita syntyy, kun kieltä puhutaan laajalla alueella. Mitä tiiviimmässä yhteydessä eri alueet ovat toisiinsa, sitä pienempää alueellinen variaatio on. Murrepiirteitä voi esiintyä kaikilla kieleen osa-alueilla kuten vaikkapa ääntämyksessä ja sanastossa. (termi 'murre' 0,5 p.)

Kieliyhteisön moninaisuus ja sosiaalinen rakenne heijastuvat kieleen, minkä vuoksi eri sosioekonomiset ryhmät käyttävät kieltä eri tavoin. Sosiaaliseen variaation vaikuttavia tekijöitä ovat mm. ikä, sukupuoli, koulutus ja ammatti. Tietyn varieteetin käytön avulla voidaan luoda yhteenkuuluvuuden tunnetta ja osoittaa tiettyyn ryhmään kuulumista. (mainittu useampia sosiaaliseen variaatioon vaikuttavia tekijöitä ja/tai syitä 1 p.)

Ihmisillä on myös yksilöllisiä tapoja käyttää kieltä, esim. lempisanoja ja -rakenteita. Tällöin puhutaan idolektista, yhdelle ihmissele tyypillisestä kielen varieteeteista. (0,5 p.)

Sama kielenpuhuja käyttää kieltä myös eri tavoin eri tilanteissa. Tällaisista varieteeteista käytetään nimitystä rekisteri. (termi 'rekisteri' 0,5 p.)

Kaksi esimerkkiä (0,5 p./esimerkki).

1.2

Suomen kielessä substantiivit taipuvat sijassa (esim. auto, autossa, autoon...). Espanjassa substantiiveilla on yksi sijamuoto, nominatiivi (esim. coche), muut sijamuodot ilmaistaan prepositioin ja artikkelein (esim. en el coche, autossa). (2 p.)

Espanjan kielessä substantiiveillä on kaksi sukua, feminiini ja maskuliini (esim. la casa, el castillo), suomen kielessä substantiiveilla ei ole sukua. (2 p.)

Espanjan kielessä substantiivien määräisyttä ilmaistaan artikkelilla yksikössä ja monikossa (esim. un coche/una flor - el coche/la flor, coches/flores - los coches/las flores). Suomen kirjakiellessä ei ole artikkeleita (vaikkakin se-pronominia ja yks-sanaa käytetään puhekielessä artikkelimaisesti), vaan määräisyttä ilmaistaan muilla keinoilla, kuten sanajärjestysellä ja pronomineilla. (2 p.)

Suomen kielessä substantiiveja taivutetaan myös omistusliitteitä lisäämällä (taloni, talosi, talonsa...). Espanjassa omistuksen ilmaisemisessa ei käytetä omistusliitteitä, vaan adpositioita (mi casa, tu casa...). **Tai** muu morfosyntaktinen ero + esimerkki. (2 p.)

1.3

Aquellos perr/o/s negr/o/s ladr/a/ba/n siempre. (4 p.)

Aquellos-sanan jakamisesta morfeihin ei ole otettu virhepisteitä.

Sanoissa 'perros' ja 'negros':

- o- ilmaisee sukua: maskuliini (1 p.)
- s ilmaisee lukua: monikko (1 p.)

Sanassa 'ladraban':

- a- on temaatin vokaali (jos ei merkity, ei otettu virhepistettä)
- ba- (hyväksytty myös -aba-) ilmaisee aikamuotoa: imperfekti (1 p.)
- n ilmaisee persoonamuotoa: monikon 3. persoona (1 p.)

1.4

- a) Luisa recibió un maravilloso regalo en su cumpleaños. (1 p.)
- b) regalo (1 p.)
- c) vastaanottaja/resipientti (1 p.)
- d) transitiivinen (1 p.), koska lause sisältää kaksi ydinlauseenjäsentä, subjektiin (Luisa) ja objektiin (regalo) (1 p.)

1.5

Me dije <u>que su mujer está de viaje</u> .	komplementtilause
El chico <u>que vimos ayer</u> es mi vecino.	relatiivilause
La niña, <u>cuyo padre es profesor</u> , no sabe leer.	relatiivilause
Quiero <u>que vengas aquí mañana</u> .	komplementtilause
Ya se vendió la casa <u>de la que te hablé</u> .	relatiivilause
Me pidió <u>que le ayudase a limpiar la casa</u> .	komplementtilause

(alleviavaus 0,5 p./lause; sivulausetyyppi 0,5 p./lause)

1.6

Anaforisesta viitauksesta puhutaan, kun jotakin kielen elementtiä käytetään tekstin sisällä viittaamaan aiemmin mainittuihin tarkoitteisiin (1 p.). Anafora tuo yhtenäisyyttä tekstiin/auttaa välittämään toistoa (1 p.).

El cantante que más admiré se llamaba "Tango". La primera vez que lo vi, con su camisa de seda y sus pantalones de cuero, ya me quedé fascinado. Todo el mundo hablaba de él, sobre todo las chicas, que no hacían más que pasear por la calle por ver si se lo cruzaban. El solista fingía no darse cuenta de ello.

(0,5 p./oikea alleviavaus, -0,5/väärä alleviavaus; jos alleviivattu fingía ja/tai darse, ei otettu virhepisteitä)

1.7

- a) imperfektiivinen (1 p.), koska lause ilmaisee päättymätöntä tekemistä (1 p.)
- b) Verbi 'dar' on lauseessa kolmipaikkainen (1 p.), koska sillä on lauseessa kolme argumenttia, jotka ilmaisevat kuka antaa (subjekti, yks. 1. tai 3. p.), kenelle antaa (epäsuora objekti 'le') ja mitä antaa (suora objekti 'el regalo') (1 p.)

1.8

Kyseessä ei ole paradigma (1 p.), sillä annetut sanat eivät ole saman sanan taivutusmuotoja, vaan viittaavat eri tarkoitteisiin. (2 p.)

1.9

- a) Peruspuheaktit ovat väite (esim. Hoy llueve.), kysymys (esim. ¿Cómo te llamas?) ja käsky (esim. ¡Ven aquí!). (0,5 p./peruspuheakti ja 0,5 p./esimerkki)
- b) Epäsuora puheakti tarkoittaa sitä, että lause toimii pragmaattisesti eri tehtävässä kuin sen semanttinen merkitys antaisi olettaa. Esimerkiksi väitelause "Täällä on kylmä" voi toimia käskynä, jos puhuja tarkoittaa, että kuulijan tulisi sulkea ikkuna, josta tulee kylmää ilmaa. (selitys 1 p. ja esimerkki 1 p.)

OSA 2 (0–50 p.)

1. ¡Ojalá fuera/fuese rico/rica! Si tuviera mucho dinero, lo donaría todo a la conservación de la naturaleza/la protección del medio ambiente.
2. ¡Levántate, vístete y sal (fuera/afuera)! Los demás/Los otros ya te esperan. Ten prisa para que no se enfaden/se enojen contigo.
3. Estaba de viaje cuando supe que mi abuela se había muerto. Me puse muy triste porque la quería mucho.
4. Tengo sesenta años y estoy/soy casada/casado con un hombre diez años menor que yo/un hombre que tiene diez años menos que yo. Llevamos quince años casados./Tenemos quince años de (estar) casados./Hemos estado casados quince años./Hace quince años que estamos casados.
5. Me gustas porque eres atractivo/a y tienes buen corazón. Además, te gusta mi perra Lola, lo que/lo cual es importante para mí. No me gustan las personas a las que no les gustan los animales.
6. Lola encontró un hueso en el jardín ayer, pero se lo quité.
7. Nunca me he arrepentido de haberme hecho profesor/a. Enseño inglés en una escuela vieja y bonita, que se renovó/que fue renovada el año pasado.
8. Juan estaba guapo ayer en la fiesta, me fijé en/noté que había ido a la peluquería. Me presentó a sus amigos, de los que/de los cuales solo conocía a uno.

Virhepisteet:

- Kirjoitusvirhe -0,25 p.
- Sanavirhe -0,5 p.
- Artikkelivirhe, prepositiovirhe, konkordanssivirhe -0,5 p.
- Puuttuva sana -1 p.
- Aikamuoto- ja subjunktivivirheet -1 p.
- Virheet ser- ja estar-verbien käytössä -2 p.
- Vääärä verbitaivutus -2 p.
- Pronominien yhdistelyvirheet -2 p.
- Muut kielioppivirheet -0,5-2 p.